

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

93. An Vicarius possit ad libitum revocari ab Episcopo? Et ampliatur hoc in quolibet vicario cujuscumque Superioris? Et quid, si Episcopus jurasset non revocare Vicarium? Et infertur posse Episcopum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](#)

358 · Tract. III. De Potestate Episcoporum,

dub. 3. Graffis, tom. I. c. 6. de sentent. excommunicat. Aloy. Ricc. in praxi foris Ecclesiastici decis. 270. in 1. edit. & resol. 255. num. 4. in edit. Garcia de Benefic. p. 5. cap. 8. num. 34. Vbi pro hac parte triplicem refert declarationem Sacrae congregationis Cardinalium super d. cap. 3. Concilij Tridentini.

13. Et tandem nota quod potest Episcopus ad expediendas causas constitutere duos Principales Vicarios, dummodo tamen iij sint in loco vbi sedem habet. Ex quo si vt non possit create duos Vicarios generales in principalibus locis duarum Diocesum à quæ principaliter vinatur. Vide Barbosam, p. 3. alleg. 54. num. 126. & 129. Gauantum, vbi suprad. n. 15. & 16. & fusc Merollam, tom. 3.

RESOL. XCII.

An Vicarius possit reuocari ad libitum ab Episcopo? Et ampliatur hoc in quolibet Vicario cuiuscunque Superioris.

Et quid si Episcopus iurasset non reuocare Vicarium?

Et inferatur posse Episcopum causam eum Vicario pendentem ad se auocare, & prohibere illi ne iudicet in ea causa.

Et quariatur, an per constitutionem secundi Vicarij censetur primus reuocatus? Et supponitur Episcopum posse constitutere duos Vicarios Generales. Ex p. 10. tr. 15. & Mis. 5. Res. 24.

S. 1. **A** Ffirmatiue respondet Merolla, tom. 3. disp. 7. c. 6. dub. 51. n. 448. Quia haec est natura Vicariatus ut possit ad libitum temueri, ita Glossa in Clem. fin. de procur. & Clem. si principalis verb. Per electionem de rescriptis vbi Card. num. 10. Anchaei col. 2. Panorm. num. 9. & alij communiter. Ampliatur hoc in quolibet Vicario cuiuscumque Superioris, ut docent Gemin. c. 1. de officio lib. 6. Bertach. de Episc. lib. 4. p. 6. it. de Vicar. Episc. n. 9. Sbroz alias referens de Vicar. Episc. l. 3. q. 32. n. 3.

2. Ampliatur secundum etiam Episcopus iurasset non reuocare Vicarium. Sic Io. Andr. c. 1. ad officio Vicari. vbi Panorm. n. 5. in fin. Paul. de Caffr. conf. 3. 61. n. 4. volum. 1. Boer. decis. 3. 47. n. 1. Rebuff. in praxi, tit. forma Vicar. Archiepisc. n. 193. quibus accedit Glos. in t. fin. de procurat. in fin. vbi ait Procuratore reuocari posse etiam. Dominus iurauerit illum non reuocare. Ut autem reuocatio non solum valide, sed etiam licite fiat, requirit causa rationabilis, vt quia Vicarius male se gereret in administratione iustitia, nam alii Episcopos cuncti perjurus reuocando Vicariū, ac proinde peccaret mortaliter, quamvis efficit valida reuocatio, nisi absolumente à iuramento obtinuerit, ita Rebuff. loc. cit. Cuc. vbi suprad. n. 138. Sbroz alias referens, d. q. 3. n. 8. & seqq. idem affl. gloss. in Clem. fin. de procurat. lib. 6. de Domino reuocante procuratorem, quem iurauerat non reuocare. Hinc infertur à fortiori, posse Episcopum caufum coram eius Vicario pendentem ad se auocare, ac prohibere illi, ne iudicet in ea causa. Patet, quia si Episcopus potest ex toto reuocare Vicarium ad libitum, ut diximus, ita etiam ex parte prohibendo illi, ne iudicet in aliqua causa. L. quia de rot. de rei vindic. cap. Pastoralis, §. Item cum totum de officio deleg.

3. Sed licet haec sententia sit satis probabilis, quām præter Doctores citatos tenet Garcias in Addit. ad tract. de benef. par. 3. c. 7. num. 22. & Valenzuela, conf. 10. n. 10. vol. 2. Attamen affirmatiuam sententiam etiam probabilem esse puto, quam præter alios tuncatur Sapientissimus, & eruditissimus Joannes Solorzonus de Indiarum iure, tom. 2. lib. 3. c. 8. num. 48. &c.

Ioannes Baptista Larrea in decisionibus Granatenibus decis. 2. num. 1. cum seqq. quos nouissimè sequitur Machadus, tom. 2. lib. 4. part. 3. tract. 2. docum. 6. num. 4. vbi sic ait. El tercero modo con que cessa la iurisdiccion del Prouisor es por la reuocacion que el dicho oficio le haga su Obispo, en qual todos los Doctores conuenen. Queda pues dudoso y controverso entre ellos si el Obispo pueda remover sin causa justa á su Prouisor por su voluntad. El Presidente Valenzuela, y otros muchos antiquos y modernos enñian que si y esto aunque al principio le hubiese prometido con juramento no reuocarle el oficio. Pero no obstante esto el Doctor Solorzano juzga defensa por mas recibida, y praticada opinion que el Obispo no puede remover á su Prouisor sin causa y esa grave por la dignidad de este oficio, y estimacion de las personas que se eligen para el. Igualmente opinion es don Juan Bautista de Larrea meritorioso Fiscal del Consejo Real y merecedor por sus grandes partes de la Presidencia. Ita ille, qui merito de tal viro encomium facit, fuit enim laude dignissimus & plusquam ego mereor nomine meo addidimus.

4. Sed an per constitutionem secundi Vicarij censetur primus tacite reuocatus affirman Joannes Andreas in c. tua de officio Vicar. Gemin. in c. cl. c. 1. n. 14. vers. ultimò limita cod. it. in 6. Alex. & Ias. in rubric. ff. de officio eius. Bertach. in tract. de Episc. lib. 4. part. 6. tit. de Vicar. Episc. num. 15. Panvin. de potest. c. 2. part. princ. q. 10. num. 10. Milis in repert. verb. Vicarius Episcopi. Marc. Ant. Cuc. inf. maior. iii. de Vicar. Episc. num. 143. vbi hoc declarat vt procedat, quando Episcopus unum tantum Vicarium habere consuevit.

5. Sed ego adhuc contra dictam sententiam, quam sequuntur Glossa magna in cap. in Galliarum 13. quis. 5. Albert. in dict. l. si quis cum Procuratōri §. fin. verlo. Quid in legatis Sedis Apostolica. Matt. Leand. tract. de leg. §. 10. Card. in dict. cap. tua 45. de officio Vicar. Panorm. in cap. Volentes, num. 11. de officio dict. & ibi Barbat. col. 2. & seq. vers. Nota, hic textus. Roman. sing. 57. in fine. Boer. decis. 347. num. 5. in fine. Rebuff. in praxi vbi de Vicar. Archip. num. 204. Gambat. de pot. leg. lib. 9. num. 13. Vant. de nullit. tit. de nullit. ex demand. num. 16. Sbroz lib. 3. quib. 33. num. 2. Ricc. collect. 148. & hanc sententiam tanquam communem esse tenendam scribit lat. Alphon. Carton seu Hojeda in tract. de Benefic. incompar. part. 2. cap. 10. num. 9. Et ratio est, quia Episcopus potest sibi constitutere duos Vicarios generales. Cum ergo reuocatio Vicarij sit res odiosa, constitutio secundi Vicarij interpretanda est in minorem, ac benigniore partem, vt scilicet facta sit cumulativa ad primam, & non primitiut.

6. Nec obstat argumentum in contrarium allatum de Procuratore, qui censetur reuocatus per constitutionem secundi. Nam responderi potest cum Panorm. & Boer. vbi suprad. quod id est ius presumit Dominum dando secundum Procuratōrem censor reuocare prius, quoniam plures Procuratores se impedit per concussum, quandoque enim unus affirmit, quod alter negat iuxta not. in cap. pen. de elect. lib. 6. Stetus in pluribus Iudicibus ordinatis, quales sunt Vicarii generales Episcoporum. Nam cum hi habeant potestatem in solidum, plures deputari solent in eodem officio, ut facilius possit Reipublica consuli. l. on. conf. de officio conf. lib. Bart.

7. At ex nostra sententia certum est quod non procederet si ex verbis secundæ constitutionis Vicarij colligeretur primum Vicarium esse reuocatum ex cap. Si quem de procur. in 6. vide Baumum, in Tbc. nov. tom. 1. tract. 9. quest. 5. paulo ante finem.

RESOL.